

Tadqiqot **UZ**

ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР МАВЗУСИДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛЛАРИ

2020

- » Ҳуқуқий тадқиқотлар
- » Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар
- » Тарих саҳифаларидаги изланишлар
- » Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни
- » Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни
- » Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар
- » Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар
- » Маданият ва санъат соҳаларини ривожланиши
- » Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши
- » Техника ва технология соҳасидаги инновациялар
- » Физика-математика фанлари ютуқлари
- » Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар
- » Кимё фанлари ютуқлари
- » Биология ва экология соҳасидаги инновациялар
- » Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари
- » Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

AMIR
TEMUR

№15
30 апрель

conferences.uz

**"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР"
МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 15-КЎП ТАРМОҚЛИ
ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛЛАРИ
6-ҚИСМ**

**МАТЕРИАЛЫ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ
15-МЕЖДИСЦИПЛИНАРНОЙ ДИСТАНЦИОННОЙ ОНЛАЙН
КОНФЕРЕНЦИИ НА ТЕМУ "НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЕ
ИССЛЕДОВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ"
ЧАСТЬ-6**

**MATERIALS OF THE REPUBLICAN 15-MULTIDISCIPLINARY
ONLINE DISTANCE CONFERENCE ON "SCIENTIFIC AND
PRACTICAL RESEARCH IN UZBEKISTAN"
PART-6**

ТОШКЕНТ-2020

УЎК 323(575.1)(063)
КБК 66.3(5Ў)я43
Й-18

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" [Тошкент; 2020]

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" мавзусидаги республика 15-қўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 30 апрел 2020 йил. - Тошкент: Tadqiqot, 2020. - 213 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн конференция 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясида кўзда тутилган вазифа - илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишланган.

Ушбу Республика илмий конференцияси таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илғор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳлил қилинган конференцияси.

Маъсул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1. Ҳуқуқий тадқиқотлар йўналиши

Юсувалиева Раҳима Профессор в.б., ю.ф.н. (Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2. Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар

Норматова Дилдора Эсоналиевна, доцент (Фарғона давлат университети)

3. Тарих саҳифаларидаги изланишлар

Чариев Турсун Хуваевич Доцент (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

4. Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни

Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

5. Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни

Воҳидова Меҳри Хасанова, PhD (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

6. Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар

Турсунназарова Эльвира Тахировна (Навоий вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

7. Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар

Абдумажидова Дилдора Раҳматуллаевна, PhD (Тошкент Молия институти)

8. Маданият ва санъат соҳаларини ривожланиши

Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

9. Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши

Бобохонов Олтибой Раҳмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

10. Техника ва технология соҳасидаги инновациялар

Нормирзаев Абдуқайюм Раҳимбердиевич, доцент (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

11. Физика-математика фанлари ютуқлари

Соҳадалиев Абдурашид Мамадалиевич, доцент (Наманган муҳандислик-технология институти)

12. Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар

Маматова Нодира Мухтаровна Т.ф.д., доцент (Тошкент давлат стоматология институти)

13. Кимё фанлари ютуқлари

Рахмонова Доно Қаххоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

14. Биология ва экология соҳасидаги инновациялар

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

15. Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари

Сувонов Боймурод Ўралович, доцент

(Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

16. Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

Қаҳҳоров Ўктам Абдурахимович PhD доцент (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

17. Давлат бошқаруви

Тошбоева Барнохон Одилжоновна (Андижон давлат университети)

18. Фармацевтика

Абдуназаров Ахлиддин - PhD, (Наманган давлат университети)

19. Ветеринария

Рахмонова Доно Қаххоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

20. География

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

21. Муסיқа ва ҳаёт

Султанова Зухра - (Наманган давлат университети)

22. Жисмоний тарбия ва спорт

Мадаминов Баходир - п.ф.н, (Наманган давлат университети)

23. Тасвирий санъат ва дизайн

Жаббаров Ботиршер - доцент, (Наманган давлат университети)

24. Адабиёт

Сулаймонов Мўминжон- ф.ф.н, доцент, Наманган давлат университети

25. Журналистика

Каримова Фарихахон - ф.ф.н, доцент, Наманган давлат университети

Тўпلامга киритилган тезислардаги маълумотларнинг ҳаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдир.

© Муаллифлар жамоаси

© Tadqiqot.uz

Page Maker\Верстка\Саҳифаловчи: Хуршид Мирзахмедов

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

87. Islamova Durdonaxon Rustamxon qizi	
TURIZM JARAYONIDA TIBBIY KO'RIK VA JAROHATLANGANDA BIRINCHI YORDAM KO'RSATISH CHORALARI.....	149
88. Xo'janiyozova Dilafr'o'z, Qarayeva Bakpashsha	
O'SMIRLAR VA OTA-ONALAR O'RTASIDAGI NIZOLARNING KELIB CHIQUVCHI OMILLARI.....	151
89. Djalilova Shoira Risqulovna, Maxkamova Ra'no Baxtiyorovna	
BOSHLANG'ICH SINIF MATEMATIKA DARSLARIGA YANGICHA YONDASHUVLAR.....	153
90. Djamolova Feruza Ortiqovna,	
ZAMONAVIY TA'LIM TIZIMIDA ILG'OR PEDAGOGIK MAHORAT VA CHET TILLARIDAN UNUMLI FOYDALANISHNI SHAKLLANTIRISH.....	155
91. Djumaniyazova Barno Komilovna, Durdiyeva Xamida Bekturdiyevna	
BOSHLANG'ICH SINIF ONA TILI DARSLARIDA "FAZILATLI ISMLAR" YANGI PEDAGOGIK TEXNANOLOGIYASIDAN FOYDALANISH.....	157
92. Djurayeva Rayhona Ganijonovna,	
ABDULLA QODIRIY IJODINING O'ZBEK ADABIYOTIDA TUTGAN O'RNI.....	159
93. Donayeva Farog'at Komiljon qizi	
GEOGRAFIYA FANINI O'QITISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING SAMARADORLIGI.....	161
94. Doniyorova Nodira Murodillo qizi, Azimov Yunus Yusupovich	
CHAPAQAY O'QUVCHILAR BILAN ISHLASHDA INTEGRATSION TA'LIM.....	163
95. Ra'no Dusmatova Musayevna.	
TARBIYA MUKAMMALLIGI XALQNING BOYLIGI.....	165
96. Элиева Шахло,	
ОБУЧЕНИЕ СЛОЖНЫМ ОПРЕДЕЛИТЕЛЬНЫМ РЕЧЕВЫМ КОНСТРУКЦИЯМ РУССКОГО ЯЗЫКА В СОПОСТАВЛЕНИИ С УЗБЕКСКИМ.....	167
97. Elmurodova Nailya Ravilyeva, Lagutina Olga Vladimirovna	
BOSHLANG'ICH TA'LIMNING UZLUKSIZ TA'LIM TIZIMIDAGI O'RNI VA AHAMIYATI.....	169
98. Ergasheva Xilola Odiljonovna.	
ODAMDA UCHRAYDIGAN IRSIY KASALLIKLAR VA ULARNI OLDINI OLISH...171	
99. Ergasheva Munavvar Hakimovna	
KOMPETENTLI YONDASHUV ASOSIDA BO'LAJAK MUTAXASSISLARNI KASBIY SHAKLLANTIRISH.....	173
100. Ermatova Feruza, Toshpulatova Nilufar	
MAKTAB MATEMATIKASIDA GEOMETRIK FIGURALARNING YUZALARI MAVZULARINI O'QITISH METODIKALARI.....	175
101. Fayzieva Shakhnoza Nasullaevna.	
TPOLOGY OF DIFFICULTIES IN LEARNING A FOREIGN LANGUAGE.....	177
102. Fayzullayeva Madina Abdumo'min qizi	
TA'LIM, FAN VA ISHLAB CHIQARISHNING INTEGRATSIYASI. MUAMMOLAR VA YECHIMLAR.....	179
103. G'aniyeva Nigora Xasanovna,	
BOLALAR VA O'SMIRLARDA JISMONIY MASHQLAR BILAN SHUG'ULLANISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	181
104. Hakimova Shoira Elboy qizi, Nasirova Shaira Narmuradovna	
ZAMONAVIY AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI TA'LIM TIZIMIDA QO'LLASH TAMOIYILLARI.....	183

ТА'ЛИМ, FAN VA ISHLAB CHIQRISHNING INTEGRATSIYASI. MUAMMOLAR VA YECHIMLAR

**Jizzax Davlat Pedagogika Institutining chet tillar
fakulteti ingliz tili va adabiyoti yo'nalish II bosqich
talabasi Fayzullayeva Madina Abdumo'min qizi
telefon raqami: +998902970324
FayzullayevaMadina007@gmail.com**

Annotatsiya: Ushbu maqolada ta'lim, ilm-fan va ishlab chiqarishning integratsiyasi davomida paydo bo'layotgan muammolar va ularning yechimlari haqida fikr yuritilgan. Shuningdek, ilm-fanning jadal rivojlanishi yoshlarning intellektual rivoji, iste'dodi va qobiliyatlarini to'liq amalga oshirishga e'tibor berishga hamda ularga yaratib berilgan shart-sharoitlarga bog'liqligi ham ko'rsatib berilgan.

Kalit so'zlar: yetuk mutaxassis, o'quv reja, ilmiy izlanishlar, tashabbuskor yoshlar, masofaviy ta'lim, xorijiy adabiyotlar, prezident farmonlari.

Аннотация: В данной статье рассматриваются проблемы, возникающие при интеграции образования, науки и промышленности, и пути их решения. Также показано, что быстрое развитие науки зависит от интеллектуального развития молодых людей, ориентации на полную реализацию их талантов и способностей, а также условий, созданных для них.

Ключевые слова: продвинутый специалист, учебная программа, исследование, предприимчивая молодежь, дистанционное обучение, иностранная литература, указы президента.

Annotation: This article discusses the problems that arise during the integration of education, science and industry and their solutions. It is also shown that the rapid development of science depends on the intellectual development of young people, the focus on the full realization of their talents and abilities, as well as the conditions created for them.

Keywords: advanced specialist, curriculum, research, enterprising youth, distance learning, foreign literature, presidential decrees.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 11-iyuldagi PF-5763-son "Oliy va o'rta maxsus ta'lim sohasida boshqaruvni isloh qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi farmonida ta'limning yangi pedagogik texnologiyalari va o'qitish uslublarini joriy etishning xalqaro amaliyotga muvofiq ta'lim jarayonini tashkil etish, o'quv rejaları va fan dasturlarini takomillashtirish, o'qitishning zamonaviy shakllari va axborot-kommunikatsiya texnologiya vositalarini joriy etgan holda o'quv jarayonini sifat jihatidan yangilashga alohida e'tibor qaratildi. Shuningdek, oliy ta'lim muassasalarida ilmiy-tadqiqot ishlarini samarali tashkil etish, tadqiqot natijalarini amaliyotga keng joriy etish, ilmiy ishlanmalarni tijoratlashtirish, oliy ta'lim, fan va ishlab chiqarishning o'zaro mustahkam integratsiyasini ta'minlash, ilmiy-tadqiqot ishlariga iqtidorli yoshlarni keng jalb etish hamda ularni har tomonlama qo'llab-quvvatlash kabi jihatlarni ko'rib chiqilgani ham ta'lim, fan va ishlab chiqarishning o'zaro muvofiqlashtirish va birlashtirishga turtki bo'ldi.

Ma'lumki, hozirgi kunda ta'limni rivojlanishi mamalakatning moddiy ishlab chiqarishning o'sishiga bevosita ta'sir etadi. Shu sababli ham fan va ta'limdagi integratsiya jamiyat rivojlanishidagi integratsiyasida muhim ahamiyatga ega. Ishlab chiqarishning rivojlanishi uchun chuqur nazariy va amaliy bilimga ega bo'lgan, kompyuterlardan bimalol foydalana oladigan, ishlab chiqarishdagi muammolarni hal etish kabi sifatlariga ega mutaxassislariga bo'lgan talab kuchli bo'ladi. Bu kabi mutaxassislar yetishib chiqishi uchun esa ta'limning ahamiyati kattadir. Ta'lim esa ilm-fan bilan uzviy aloqador. Avvalo shu narsani aytib o'tishim joizki, yurtimizda eng birinchi ta'limdano'zaro raqobatni o'stirishimiz kerak. Mamlakatimizdadiplomli yoshlar ko'p miqdorda, ammo iqtidorli yoshlar, ya'ni o'z mutaxassisligini a'lo darajada uddalay oladigan yoshlar kamchilikni tashkil qiladi. Bu muammoning yechimi baribir ta'limga borib taqaladi.

Endi esa quyida ta'limni rivojlantirish uchun qator masalalar va ularga xalqaro amaliyotga muvofiq yechimlar topishga harakat qilamiz:

Yoshlarning salohiyati hamda bilimni oshirish, shuningdek, ularga dars beruvchi oliygoh o'qituvchilarining, professorlarining saviyasiga, ilmiy izlanishlar uchun e'tibor qandayligiga diqqat qaratish lozim. Yoshlar turli tashabbuslar bilan o'z fikrini bayon qilsa, ularning fikrlarini qo'llab quvvatlab, ularning kamchiligini to'g'irilib, har bir yoshlarning tashabbusi rag'batlantirilsa, anashu yoshlar keyingi marra sari olg'a borishi shubhasiz. Shuni ham aytib o'tmoqchimanki, barcha yoshlar o'zlari istagan yo'nalishda tahsil olishlari,

qolaversa, o'z ustilarida ishlashlari uchun eng zaruriy shart sharoitlar yaratib berilishi kerak. Tashabbuskor yoshlarni qo'llab quvvatlash uchun ular ish olib borayotgan sohada yoki joyda ularning erkinligini, kerakli jamoa shakllantirilishini, mualliflik huquqining saqlanishini va ko'pchilikning muammosi bo'lmish moliyaviy qo'llab quvvatlashni amalga oshirilsa yuqori natijalarga erishish mumkin.

Hozirgi kunda rivojlanib borayotgan masofaviy ta'limga kelsak, bu kabi ta'limni shaharlardan uzoq masofalarga bora olmaydiganlar, ham ishlab ham o'qimoqchi bo'lganlar, anchagina professional tajribaga ega bo'lib, o'z sohasida yanada ko'tarilish maqsadida izlashadi. Shu borada esa avvalo yurtimizda kommunikatsion tizimlarni yaxshilashimiz darkor. Ammo bu ta'limda o'rganuvchi o'zini o'zi nazorat ostiga olishi kerak bo'ladi.

Shuningdek, hozirgi kunda yosh kadrlarni ishga jalb qilish uchun oliygohlar o'z sohasida yetakchi ish beruvchilar o'rtasida ko'priq vazifasini o'tashi kerak, ya'ni oliygohlar o'zlarida yetishtirgan kadrlarni ish beruvchilarga taklif qilishlari kerak.

O'quv jarayoniga ilg'or xorijiy tajribalarini joriy etish va ilmiy kadrlarning malakasini oshirish borasidagi ishlar yetarli darajada olib borilmayapti. Bu masala bo'yicha O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 20 apreldagi "Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida" PQ-2909-sonli qarorlarida ham alohida to'xtalib o'tganlar. Xalqaro standartlar darajasiga mos oliy ma'lumotli mutaxassislar tayyorlash uchun yurtimizdagi har bir oliy ta'lim muassasalar dunyoda yetakchi ta'lim muassasalari bilan yaqin hamkorlik aloqalari o'rnatishi kerak. Shuningdek, yurtimizdagi o'quv metodikasi zamonaviysiga almashtirishimiz kerak.

Shu jumladan, eng yangi xorijiy adabiyotlar sotib olishi va tarjima qilish, ARMni yangi-yangi bilimlarga boyitib borishimiz kerak.

Hozirgi kunda ana shu muammolarni samarali hal etish hamda kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish bo'yicha mamlakatimizda ulkan ishlar amalga oshirilmoqda.. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan xalq ta'limi tizimiga oid 14 ta farmon va qarori qabul qilindi. Yurtboshimiz Sh.Mirziyoyevning 2020-yilni mamlakatimizda "Ilm, ma'rifat va raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish yili" deb e'lon qilishlari ham fan va ta'limni rivojlantirishdagi asosiy qadam bo'ldi. Prezidentining 2019-yil 29-apreldagi farmoniga muvofiq Xalq ta'limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi tasdiqlandi. Unda 48 ta maqsadli ko'rsatkichlarga erishish bo'yicha aniq mexanizmlar belgilangan.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Nigmatulla Mo'minov. "Ta'lim -fan-ishlab chiqarish tizimini mukammallashtirish muhim masala" infocom.uz.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari.iiv.uz

TADQIQOT.UZ
ТОМОНИДАН ТАШКИЛ ЭТИЛГАН

"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР"
МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 15-КЎП ТАРМОҚЛИ
ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛЛАРИ

(6-қисм)

Маъсул муҳаррир: Файзиёв Шохруд Фармонович
Мусахҳиҳ: Файзиёв Фаррух Фармонович
Саҳифаловчи: Хуршид Мирзахмедов

Эълон қилиш муддати: 30.04.2020

Контакт редакций журналлов. www.tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амир Темуր пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000